
Standardiseringsutvalget for internasjonale e-helsestandarder

Møte	01/2023
Dato	16.03.2023
Sted	Direktoratet for e-helse, Verkstedveien 1 Skøyen / Digitalt
Deltakere	<p>Aspit – Kristian Moum CSam – Lilly Marit Angermo DIPS – John Harald Sevaldsen Direktoratet for e-helse – Georg F. Ranhoff (leder) Egde - Ann-Elisabeth Ludvigsen Folkehelseinstituttet – Astrid Krahn GS1 Norge – Stephen Bølstad Hesledirektoratet – Thore Thomassen Helse Nord – Kristian Andreassen Helse Sør-Øst – Yvonne Garshol, Mads Kringstad Helse Vest – Øivind Skeidsvoll Solvang, Jan Helge Norekval, Sissel-Marie Børthus HL7 Norge – Line Andreassen Sæle Kristiansand kommune – Van Kim Thi Ngyen Legeforeningen – Petter Hurlen Nasjonalt senter for e-helseforskning – Rune Pedersen, Ove Lintvedt Norsk Elektroteknisk Komite – Eirik Sollie Norsk Helsenet –Armann Helgason, Kari Jørgensen Sectra – Endre Haugen Siemens Healthineers – Ingvar Sørlien Standard Norge – Gina Lind Statens legemiddelverk – Helga Festøy Stavanger kommune og Felles kommunal journal – Inger Bjørkum Leigvold Sykehuspartner – Øyvind Aasve Sykepleierforbundet – Bente Christensen</p>

Trondheim kommune/Helseplattformen – Thor Johannes Bragstad
Direktoratet for e-helse – Kjersti Vikøren
Direktoratet for e-helse – Morten Bakken

	Tema	Type
10:00-10:30	Velkommen / Orientering fra Direktoratet for e- helse	Orientering
10:30-11:00	Faggruppe for kunstig intelligens	Drøfting
11:00-12:00	Overordnede informasjonsmodeller	Drøfting
12:00-12:30	Pause (lunsj)	
12:30-12:50	Standard Norge – Felles innspill til EHDS via CEN	Drøfting
13:00-14:00	Samhandling på tvers av landegrenser styrker bruk av internasjonale standarder nasjonalt	Drøfting

Sak	Tema	Sakstype
01/23	Orientering fra Direktoratet for e- helse	Orientering
	<ul style="list-style-type: none"> • Referat fra møte den 01.12.22 • Orienterer om tildelingsbrevet 2023 • Utkast til møteplan for 2023 • EU prosjekter og kommunikasjon 	
02/23	Faggruppe for kunstig intelligens	Drøfting
	<p>Direktoratet for e-helse vil drøfte behovet for å opprette en faggruppe for kunstig intelligens (KI) tilknyttet Standardiseringsutvalget, ev. alternativer for hvordan KI-behov i helse- og omsorgssektoren skal ivaretas og prioriteres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er utvalget enige i beskrivelsen av problem og behov? • Har dere innspill til mandat? • Har dere synspunkter på organisering og medlemmer? 	
03/23	Overordnede informasjonsmodeller	Drøfting
	<p>Direktoratet for e-helse har et pågående arbeid som ser på metodikk, format og samarbeidsform for <i>Overordnede Informasjonsmodeller</i> for å møte et økende behov i sektor for raskere utvikling av standarder og normerende produkter. Arbeidet ble presentert på NUFA i oktober 2022.</p> <p>Våren 2023 vil arbeidet testes ut på to områder for harmonisering av registervariabler; Overfølsomhetsreaksjoner for legemidler og Røykestatus.</p> <p>Direktoratet ønsker å presentere tanker, planer og resultat fra arbeidet så lang, samt drøfte innholdet og retningen videre utprøving.</p>	
04/23	Standard Norge – Felles innspill til EHDS via CEN	Drøfting
	<p>Gina Lind fra Standard Norge informerer om arbeidet med EHDS i Standard Norge og CEN, inkludert EU Harmonized Standards og innspillmulighet til EUs forordningsforslag.</p>	

05/23	Samhandling på tvers av landegrenser styrker bruk av internasjonale standarder nasjonalt	Drøfting
	<p>Retningslinjer fra IHE brukes i EU som føringer for hvordan IT kan snakke sammen på tvers av landegrensene for å øke endringshastigheten i helsetjenesten. Det er viktig at helsesektoren i Norge har kunnskap om hva som skjer. Det anbefales at Direktoratet for e-helse på vegne av helsesektoren deltar på egen regning i den internasjonale dialogen og koordinerer dialogen nasjonalt når det gjelder eventuell bruk av IHE føringer i Norge.</p>	

Standardiseringsutvalget for internasjonale e-helsestandarder

Faggruppe for kunstig intelligens (KI)

Møte	01-23
Dato	16.03.23
Saksnummer	02/23
Sakstype	Drøfting
Fra	
Saksbehandler	Hilde Lovett / Maja Gran Erke

Forslag til vedtak

Standardiseringsutvalget tar saken til orientering. Innspill fra representantene tas med i det videre arbeidet med faggruppe for kunstig intelligens.

Forslag til vedtak

Direktoratet for e-helse tar diskusjonen og innspillene til etterretning i det videre arbeidet.

Hensikt med saken

Direktoratet for e-helse vil drøfte behovet for å opprette en faggruppe for kunstig intelligens tilknyttet Standardiseringsutvalget, ev. alternativer for hvordan KI-behov i helse- og omsorgssektoren skal ivaretas og prioriteres:

- Er utvalget enige i beskrivelsen av problem og behov?
- Har dere innspill til mandat?
- Har dere synspunkter på organisering og medlemmer?

Bakgrunn

Kunstig intelligens (KI) er et relativt nytt område, men det er en rask utvikling og økende modenhet og ønske om å ta KI i bruk i helsetjenesten.

Gjennom arbeidet i det nasjonale koordineringsprosjektet har en rekke behov blitt kartlagt, blant annet behov for mer kunnskap og kompetanse om krav som må stilles til data, modeller og bruk av KI i helsesektoren, og å styrke standardisering for å utnytte potensialet til KI (se også vedlagte foilsett som oppsummerer anbefalingene i rapporten «[Tilgang til data til KI i helse- og omsorgssektoren](#)»).

Samtidig kjenner vi ikke standardiseringsbehovene for KI godt nok, og vi ser et behov for å kunne identifisere og prioritere standardiseringsinitiativ som vil sikre forsvarlig bruk av KI i helsesektoren,

En faggruppe for KI kan være kanal for å ta imot og vurdere sektorens behov for standardisering på KI-feltet, indirekte påvirke lovarbeidet på KI-feltet, bygge og dele kompetanse på området, og samspille med relevante F&U-miljøer og aktuelle standardiseringsorganisasjoner, som SN/K 586, SN/K 587, HL7.

Standardiseringsutvalget for

Overordede Informasjonsmodeller

Møte 1/23

Dato 16.03.23

Saksnummer 03/23

Sakstype Drøfting

Fra

Saksbehandler Marianne L. Hemsing

internasjonale e-helsestandarder

Forslag til vedtak

Standardiseringsutvalget tar saken til orientering. Innspill fra representantene tas med i det videre arbeidet med overordnede informasjonsmodeller.

Hensikt med saken

Direktoratet for e-helse har et pågående arbeid som ser på metodikk, format og samarbeidsform for *Overordnede Informasjonsmodeller* for å møte et økende behov i sektor for raskere utvikling av standarder og normerende produkter. Arbeidet ble presentert på NUFA i oktober 2022.

Våren 2023 vil arbeidet testes ut på to områder for harmonisering av registervariabler; Overfølsomhetsreaksjoner for legemidler og Røykestatus.

Direktoratet ønsker å presentere tanker, planer og resultat fra arbeidet så lang, samt drøfte innholdet og retningen videre utprøving.

Bakgrunn

Gjennom *Overordnede Informasjonsmodeller* er målet å møte behovet for raskere utvikling av standarder og normerende produkter gjennom å gi *overordnede* rammer og føringer for informasjonsinnhold i samhandlingsløsninger tidlig.

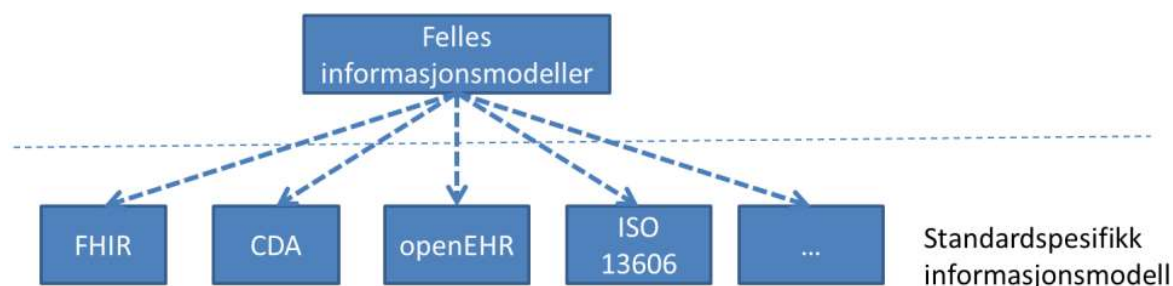
Digitaliseringsbehovet innen e-helse øker, og framover vil det være behov for et langt bredere spekter av standarder. Utviklingen viser økt fokus på strukturert innhold, åpne løsninger og gjenbruk av data, og en tettere kopling mellom primær- og sekundærbruk. Nye behov omfatter utveksling mellom virksomheter, med innbyggere og hjem til pasienten.

Semantisk samhandlingsevne er essensielt for samarbeid og elektronisk kommunikasjon i helsesektoren. Definert semantikk sikrer presis formatering og at betydningen av data som utveksles beskyttes og ikke endrer mening i dialogen mellom ulike aktører. Med andre ord, det som er sendt er det som blir forstått. Et overordnet nivå for definert semantikk vil kunne være gjeldende for flere ulike anvendelser.

Overordnet er det noen hovedelementer som må på plass for å oppnå semantisk samhandlingsevne for en gitt anvendelse:

- Felles Informasjonsmodeller
 - o Felles informasjonselementer
 - o Felles begrepsdefinisjoner, kodeverk og terminologi
- Felles format og syntaks for utveksling

Ved å basere seg på ett sett med felles nasjonale overordnede informasjonsmodeller som kan gjenbrukes for alle bruksområder der de er relevante, unngår man uønsket stor variasjon og fragmentering i standardspesifikke, løsningsspesifikke og/eller teknologispesifikke informasjonsmodeller.

Figur 1 - Felles Informasjonsmodeller

Gjennom Samarbeidsmodell for Internasjonale e-helsestandarder (1), utarbeidet av Direktoratet for e-helse i 2022, vil flere aktører samarbeide om vurdering, valg og tilpasning av internasjonale standarder til bruk i Norge. Direktoratet skal i større grad være premissgiver og sette nasjonale rammer. Arbeidet med Overordnede Informasjonsmodeller er tett knyttet til Samarbeidsmodell for Internasjonale Standarder, hvor en *Overordnede Informasjonsmodell* kan være:

- En rammebetingelse i form av et eksisterende normerende produkt, som videre standardiseringsarbeid må hensynta;
 - eller:**
 - Et resultat av en aktørdrevet standardiseringsprosess for å enes om et variabelsett
- En slik Overordnede Informasjonsmodell kan også vurderes for Normering hos Direktoratet for e-Helse.

Vedlegg

1. Samarbeidsmodell for internasjonale standarder

[Samarbeidsmodell for internasjonale standarder \(PDF\)](#)